

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie zawieszenia w czynnościach służbowych sędzi Sądu Okręgowego w S.
A. N.,

w przedmiocie wniosku jej obrońcy sędziego Sądu Najwyższego Jarosława
Matrasa o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka
wymogów niezawisłości i bezstronności na podstawie art. 29 § 6 ustawy z dnia 8
grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w sprawie o sygn. I ZZ 8/22,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, na posiedzeniu w dniu 23
września 2024 r.,

wniosku SSN Tomasza Artymiuka o wyłączenie **SSN Joanny Lemańskiej** od
udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 10/22,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1
Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

postanowił:

**uwzględnić wniosek i wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego
Joannę Lemańską od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 10/22.**

UZASADNIENIE

Pismem z 23 sierpnia 2024 r. SSN Tomasz Artymiuk wniósł, na podstawie
art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. i art. 29 § 24 ustawy z dnia 8 grudnia
2017 r. o Sądzie Najwyższym o wyłączenie SSN Joanny Lemańskiej od
rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 10/22.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek SSN Tomasza Artymiuka o wyłączenie SSN Joanny Lemańskiej od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 10/22 zasługuje na uwzględnienie.

Słusznie podnosi wnioskodawca, że złożony przez obrońcę obwinionej sędzi wniosek o zainicjowanie postępowania na podstawie art. 29 § 5 u.S.N. opiera się, w istotnej części, na okolicznościach związanych z powołaniem objętego tym wnioskiem SSN Marka Siwka na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Okolicznością znaną Sądowi Najwyższemu z urzędu jest natomiast, że sędzia SN Joanna Lemańska wyznaczona do pięcioosobowego składu orzekającego, w miejsce wyłączonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2024 r., sygn. akt I ZO 121/23, SSN Adama Redzika, również została powołana do pełnienia urzędu na wniosek tego samego organu. Tym samym sędzia ta, zasiadając w składzie przeprowadzającym tzw. test sędziego, zmuszona byłaby do zajęcia stanowiska odnośnie do okoliczności, która także jej bezpośrednio dotyczy, albowiem jest związana z jej własną procedurą nominacyjną. W tej sytuacji wypowiedanie się przez SSN Joannę Lemańską co do omawianego aspektu wniosku obrońcy, w odbiorze zewnętrznym mogłoby zostać odebrane jako postąpienie nieutrwalające obrazu Sądu Najwyższego jako działającego w warunkach bezstronności.

Kwestią wyłączenia sędziego w opisaney wyżej sytuacji, tj. w układzie, gdy o zarzucie nienależytej obsady sądu spowodowanej wadliwością postępowania nominacyjnego prowadzonego przed KRS ukształtowaną stosownie do przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. orzekać miałyby sędzia Sądu Najwyższego powołany na urząd w procedurze nominacyjnej ukształtowanej tą samą ustawą, Sąd Najwyższy zajmował się m.in. w sprawach II KO 12/22 – postanowienie z dnia 17 marca 2022 r., IV KO 32/22 – postanowienie z dnia 28 kwietnia 2022 r. czy też w V KB 6/22 – postanowienie z dnia 14 października 2022 r. Przywołać przede wszystkim jednak należy uchwałę składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 (I KZP 2/22), w której podkreślono, że wniosek o wyłączenie ze składu sądu powszechnego osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku

sędziego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., nie może być rozpoznawany przez sąd mający w swoim składzie takiego sędziego; w przeciwnym razie dojdzie do sytuacji objętej zakazem *nemo iudex in causa sua*. Argumenty zawarte w uzasadnieniu tej uchwały w odniesieniu do tego - jak się wydaje - dość oczywistego wniosku, *a minore ad maius* mają zastosowanie tym bardziej w przypadku, gdy owym sędzią rozpoznającym wniosek o wyłączenie jest sędzia Sądu Najwyższego, co do którego aktualizują się te same zastrzeżenia.

Podzielając w pełni powołaną w tych orzeczeniach argumentację, należy stwierdzić, że w realiach rozpoznawanej sprawy udział sędzi SSN Joanny Lemańskiej w rozpoznaniu tej sprawy stanowiłby rażące naruszenie zakazu *nemo iudex in causa sua*, a ponadto mógłby realnie prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa Polskiego.

Jak się wydaje nie jest konieczne szersze uzasadnianie tego rozstrzygnięcia, wystarczające jest bowiem odwołanie się w pełni do argumentów wskazanych w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2024 r., sygn. akt I ZO 121/23, a dotyczącego wyłączenia od udziału w rozpoznaniu również sprawy o sygn. akt I ZB 10/22, SSN Adama Redzika i SSN Pawła Wojciechowskiego.

Z powyższych względów, należało wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego Joannę Lemańską od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 10/22, w oparciu o przepis art. 41 § 1 k.p.k., gdyż jak zostało wyżej wykazane, istnieją okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tej sędzi w tej sprawie.

[M. T.]

[ms]

